

NIEUWSBRIEF BIBLIOTHEEKSERVICE FRYSLÂN

NIEUWSBULLETIN VOOR HET FRIES BIBLIOTHEKEN NETWERK

Kenniscentrum

Inhoud

NUMMER 1 - 18 JANUARI 2011

Kennis(dag)deel Open source en open standaarden	2
Cijfers 2010 Zoek & Boek/Aanvragen	3
Kinderjury's in Fryslân in 2011	4
Nieuwe versie PiCarta	4
Symposium e-books Leeuwarden	5
Inspiratiedag 'Actief met Media en Beeldtaal'	6
Kennisdagdeel Ontwikkelingen in het Voortgezet Onderwijs	7
Google Editions komt er aan	8

Verdwenen muziekaanvragen

Er is gebleken dat in een drietal bibliotheken een aantal aanvragen voor muziekcd's niet zijn gehonoreerd, 44 in totaal. We hebben nu achterhaald dat dit terug te voeren is op het feit dat er waarschijnlijk medewerkers zijn die nog muziekcd's aanvragen via de knop 'Vrije Aanvragen' in Bicat. Deze blijken niet meer in behandeling te zijn genomen door de muziekafdeling in Leeuwarden. In maart van dit afgelopen jaar is Muziekweb opgenomen in de Aquabrowser en de aanvragen lopen sindsdien via <Zoek & Boek> nu <Aanvragen>. Op een of andere manier is hier de centrale regie in gebreke gebleven door niet te communiceren dat daarmee het aanvragen voor cd's via Bicat verleden tijd was. Uiteraard onze excuses hiervoor. Langs deze weg willen we alsnog de collega's in het veld verzoeken de knop VRIJE AANVRAGEN nu helemaal niet meer te gebruiken. Deze functie was bij de overgang naar de vorige reorganisatie en met name de spreiding van centrale diensten zoals het IBL voor de boeken al in onbruik geraakt en werkte alleen nog voor cd-aanvragen, die vervolgens door Leeuwarden in behandeling werden genomen. Wij hopen dat hiermee het mysterie van de verdwenen muziekaanvragen is opgelost en danken de collega's voor de medewerking en wensen iedereen een soepel verloopend 2011!

Contactpersoon: Ludi Visser, e-mail: l.visser@bfrl.nl, tel.: 058-2847778

Ibi blijft voorlopig actief

Zoals te verwachten viel is het bibliotheek.nl niet gelukt om voor het einde van 2010 een vervangende vragendienst (werktitel: Chatbot) te realiseren. Op dit moment gaat men uit van een realisatiedatum in **februari van 2011**. Inmiddels is bij ProBiblio de beslissing genomen om ibi tot die tijd ter beschikking te stellen zodat de deelnemende bibliotheken kunnen blijven beschikken over een online vragendienst. Een aantal bibliotheken heeft gevraagd of het concept ibi kon worden overgenomen. Dit is bespreekbaar, maar dan zouden er daarbij een aantal aanpassingen aan het systeem moeten plaatsvinden. Lastig in de huidige opzet is dat lokale bibliotheekvragen ("heeft u e-books, ik ben mijn bibliotheekpas kwijt, wat zijn de openingstijden", enz.) eigenlijk alleen in de betreffende bibliotheek terecht zouden moeten komen. Die vragen kunnen dan daar het beste worden afgehandeld. Dit probleem zou kunnen worden opgelost als zichtbaar was waar de vraag vandaan komt. Echter voor de tussenliggende tijd zal ProBiblio geen aanpassingen aan ibi laten verrichten. Een tip voor de lokale websitebeheerders is dan ook om goed aandacht te schenken aan 'huishoudelijke vragen' middels een duidelijke knop 'klantenservice' o.i.d. Volgend jaar komt ProBiblio nog terug op de vraag onder welke voorwaarden zij ibi aan belangstellenden kunnen aanbieden. Mede namens de redactie van ibi dank aan alle ibi-beantwoorders en ibi-contactpersonen voor de vraagbeantwoording en coördinatie in het afgelopen jaar. Een goed en gezond 2011 toegewenst.

Contactpersoon: Henk Jonker, e-mail: h.jonker@bfrl.nl, tel.: 058-2847713

Dag!

Kennis(dag)deel Open source en open standaarden

De termen open source en open standaarden worden steeds meer gangbaar. Toch bestaat er nog relatief veel onduidelijkheid over de kansen die zij bieden voor de bibliotheek. En die kansen zijn er wel degelijk: zaken als de toegankelijkheid van informatie, leveranciers-onafhankelijkheid, het bevorderen van informatie en het verlagen van kosten zijn uitstekend van toepassing op het bibliotheekwerk. Sprekers Sander Rispens (bestuursadviseur Gemeente Leeuwarden en voorzitter Kerngroep Open Gemeenten) en een nog nader te bepalen spreker zullen ingaan op deze thematiek.

Datum	Woensdag 26 januari 2011
Door	Sander Rispens (bestuursadviseur Gemeente Leeuwarden en voorzitter Kerngroep Open Gemeenten) en een nog nader te bepalen spreker http://nl.linkedin.com/in/sanderrispens
Doelgroep	Directies, beleidsmakers, MT-leden, backofficemedewerkers,
Plaats	Bibliotheekservice Fryslân
Tijd	09.30 - 12.00 uur met aansluitend lunch
Kosten	Medewerkers Fries Bibliotheken Netwerk € 25,- (met lunch € 30,-) Overige organisaties € 45,- (met lunch € 50,-)

Vergeet niet je tijdig aan te melden voor het eerstvolgende Kennis(dag)deel!!! Laat je bijpraten over open source en open standaarden!!! Aanmelden via info@bfrl.nl.

Contactpersoon:

Thea van der Meer, e-mail: t.vdmeer@bfrl.nl, tel.: 058-2847716

Welkom op 16 februari 2011 bij

Kennis(dag)deel: Marketingproeftuinen van Fryslân

Het afgelopen jaar hebben verschillende bibliotheekclusters proeftuinen (mini pilots) opgezet op het gebied van marketing. Hierbij werden kansrijke acties, producten en diensten in het 'klein' uitgeprobeerd in een of twee clusters met als doel na afronding de kennis en ervaringen te delen binnen het netwerk. Ieder ander kan hier vervolgens zijn of haar voordeel mee doen en er zelf mee aan de slag. Tijdens dit kennisdagdeel vertellen de verschillende clusters over hun marketingproeftuinen, hoe ze het hebben aangepakt, wat het heeft opgeleverd en wat ze onderweg tegenkwamen. Er is natuurlijk volop ruimte voor vragen, zodat jullie kunnen kijken of er iets bij zit voor jullie eigen cluster. Kortom: laat je inspireren door je collega's! O.a. de volgende marketingproeftuinen worden besproken:

- proeftuin zelfbedieningsuren
- proeftuin comfortabonnement (een all-in abonnement voor een hoger bedrag)
- proeftuin klantenpanel (hoe zet je een klantenpanel op en wat kun je met de resultaten)
- proeftuin beloningssysteem bestaande klanten (loyaliteitssysteem om klanten te binden)
- proeftuin ledenwerfactie (hoe pak je dit aan en wat levert het op)
- proeftuin gamen in de bieb

Dag!

Doelgroep: Directie, managers, marketing- en communicatie-medewerkers en medewerkers van de werkvloer

Plaats Bibliotheekservice Fryslân

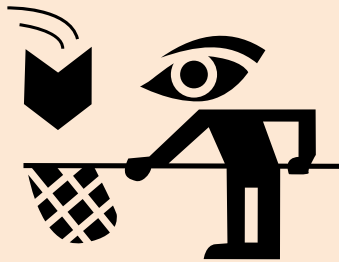
Tijd 09.30 - 12.00 uur met aansluitend lunch

Kosten Medewerkers Fries Bibliotheken Netwerk € 25,- (met lunch € 30,-)
Overige organisaties € 45,- (met lunch € 50,-)

Aanmelden via info@bfrl.nl.

Contactpersoon:

Thea van der Meer, e-mail: t.vdmeer@bfrl.nl, tel.: 058-2847716

Cijfers 2010 Zoek & Boek/Aanvragen

In 2010 is het aantal aanvragen dat bij Zoek&Boek/Aanvragen is ingediend wederom gestegen. In 2010 zijn ruim 236.000 aanvragen ingediend, een stijging van 34% ten opzichte van 2009. Ten opzichte van 2009 is het honoreringspercentage licht gestegen.

Jaar	Ingediende aanvragen	Gehonoreerd	Niet gehonoreerd	% gehonoreerd	In behandeling*
2008	92627	69840	21623	77%	1164
2009	154885	111662	41243	73%	1980
2010	236241	173998	59824	75%	2419

* in behandeling zijn aanvragen die eind 2010 zijn ingediend, maar die dit jaar verder afgehandeld worden.

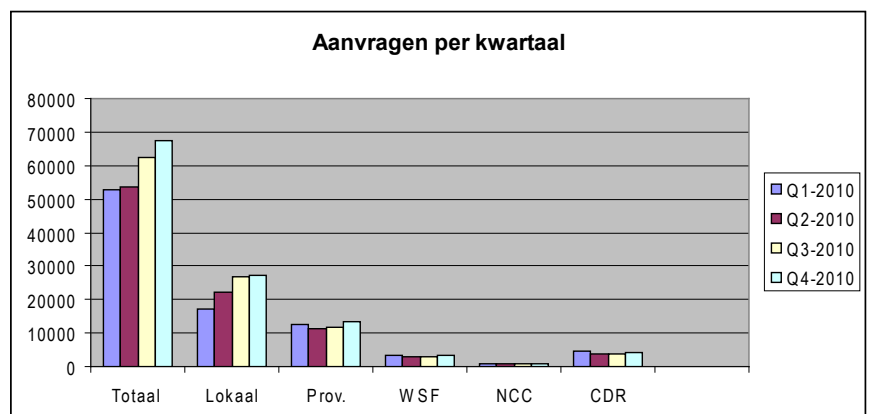
Bijna 40% van de ingediende aanvragen is overgeheveld naar het lokale bibliotheekstelsel.

De grafiek hieronder geeft inzicht in de ingediende aanvragen en op welk niveau ze zijn gehonoreerd:

- Overgedragen aan lokaal systeem
- Afgehandeld binnen de provincie
- Geleverd door WSF-bibliotheek
- Geleverd door bibliotheek uit NCC (niet WSF)
- Overgedragen aan CDR.

De niveaus zijn onderverdeeld per kwartaal.

- blauw = 1e kwartaal
- paars = 2e kwartaal
- roze = 3e kwartaal
- groen = 4e kwartaal

Het streven is altijd om de aanvragen zo 'dichtbij' mogelijk te leveren, dat is vaak het snelste en het goedkoopste.

Meer informatie: Het landelijk servicemanagement, uitgevoerd door Gerda Malepaard, Hilbrand van de Groep en Jeroen van Beijnen, is bereikbaar via het email adres: aanvragen@bibliotheek.nl

Contactpersoon: Henk Jonker, e-mail: h.jonker@bfrl.nl, tel.: 058-2847713

Nieuwe versie PiCarta

Op maandagavond 10 januari is een nieuwe versie van PiCarta in gebruik genomen. Voor alle PiCarta bestanden is een standaardinstelling op het zoekscherm aangepast: een zoekactie wordt nu automatisch uitgevoerd met de EN-operator als de gebruiker meerdere zoektermen heeft ingevuld in de zoekbox. Voor de objecten in PiCarta is een nieuw icoon geïntroduceerd, zie voor een (fictief) voorbeeld het scherm icoon voor objecten hieronder. De overige aanpassingen zijn van toepassing op deelbestanden in PiCarta.

In de deelcatalogus van de 14 grote bibliotheken die zijn verenigd in het samenwerkingsverband van de Plusbibliotheken (voorheen 13onder-1knop), kunnen OB-leners nu ook software aanvragen. Ook wordt een nieuwe aanvraagknop voor de Plusbibliotheken op het scherm getoond en is de toelichtende tekst op het aanvraagscherm veranderd. Twee schermvoorbeelden vindt u hieronder bij Software aanvragen via IBL.

Verder zijn voor het brievenbestand CEN de indexen en presentaties uitgebreid en zijn twee databanken nu ook zonder login toegankelijk via PiCarta, het betreft:

- De Onderwijsdatabank
- De Sociaal Wetenschappelijke Literatuur Databank – SWL

In het handschriftenbestand BNM is de familiepresentatie verbeterd: de afzonderlijke bladen van een handschrift worden nu weer in de juiste volgorde getoond, waarbij het eerste blad bovenaan staat. Uw andere vragen en opmerkingen voor onze service desk kunt u als vanouds melden bij support-nl@oclc.org of 071-5246600).

Kinderjury's in Fryslân in 2011

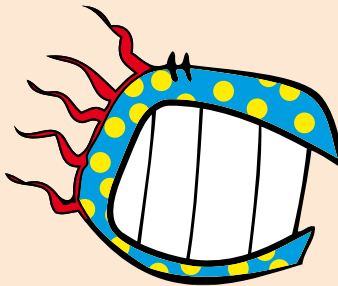
In Fryslân worden in verschillende gemeentes door bibliotheken een eigen top 5 samengesteld, de kinderen lezen deze 5 boeken en kiezen daaruit de beste. Bibliotheekservice Fryslân neemt deze titels op in de nieuwe brochure GROEPSGEWIJS LEZEN 2011-2012, maar verhuurt deze titels eerst aan de deelnemende gemeentes.

Ook is er weer een aanbod van affiches, werkboekjes en certificaten rond-gemaid. Deze materialen worden op Bibliotheekservice Fryslân ontwikkeld en begin februari uitgeleverd. Bibliotheken die alsnog materialen willen bestellen kunnen dat doen tot uiterlijk 21 januari.

- Activerend affiche Kinderjury 2011 à € 2,60
- Invulaffiche voor de lokale einduitslag à € 2,60
- Werkboekjes voor de leerlingen à € 0,65
- Certificaten voor juryleden à € 0,65

Mail je bestelling aan j.straatsma@bfrl.nl

Nationale Voorleeswedstrijd

Alle clusters hebben inmiddels het aantal schoolkampioenen. Ieder cluster heeft een vaste contactpersoon. De contactpersonen van de Nationale Voorleeswedstrijd hebben van Bibliotheekservice Fryslân een lijst ontvangen met alle schoolkampioenen die aangemeld zijn binnen het cluster. Tot nu toe zijn dat er in totaal 173 stuks.

Men deelt zelf de schoolkampioenen in in kwartfinales. Afhankelijk van het aantal georganiseerde kwartfinales (is per cluster verschillend) gaan de eerste, twee of drie winnaars door naar de halve finale. Elk cluster organiseert een halve finale. Bibliotheekservice Fryslân organiseert de provinciale finale. Alle winnaars (7) van de clusters doen mee, en de 3 clusters met de meeste schoolkampioenen (Midden, Súdwest en Zuidoost) mogen ook hun nummers 2 door laten gaan naar de finale. Zuidoost levert dit jaar zelfs 3 kampioenen, omdat zij een recordaantal van 45 deelnemers hebben. De finale wordt gehouden op dinsdag 12 april in Theater de Skâns in Gorredijk.

Nationale Voorleesdagen

De materialen die besteld zijn via Biblionet Groningen zijn bij Bibliotheekservice Fryslân afgeleverd en verdeeld.

Tip: Het Expertisecentrum taal, Onderwijs en Communicatie (Etoc) ondersteunt het doel van de Nationale Voorleesdagen van harte en heeft ook dit jaar weer een lesbrieven ontwikkeld met een aantal suggesties rond het prentenboek van het jaar 2011: Fiet wil rennen van Bibi Dumon Tak. Via de volgende website kun je deze uitgebreide lesbrieven van De wiebelbillenboogie gratis downloaden.

www.rug.nl/let/voorzieningen/etoc/vve_en_basisonderwijs/nationale-voorleesdagen

Of klik hier om de lesbrieven rechtstreeks te downloaden.

Leesvirus

Leesvirus gaat eind januari voor de tweede keer van start. Er doen 50 scholen uit Fryslân mee: Noordwest 12 scholen (14 groepen), Súd 17 scholen (21 groepen), Noordoost 8 scholen (9 groepen), Zuidoost 11 scholen (11 groepen) en Súdwest 2 scholen (4 groepen). De materialen voor de scholen en bibliotheken zijn in week 49 afgeleverd en de scholen hebben inmiddels een mail met hun inlogcode voor de site en hun wachtwoord ontvangen. De site is al operationeel: kijk eens op www.leesvirus.nl, kies dan rechts voor provincie Fryslân en kies een cluster. Klik dan op KIIJK en neem een kijkje op de site.

Contactpersoon: Janneke Straatsma, e-mail: j.straatsma@bfrl.nl, tel.: 058-2847721

Symposium e-books – Leeuwarden 27 januari

Binnenkort kunt u zich laten bijpraten over de nieuwste ontwikkeling op het gebied van e-books en aanverwante zaken. Als deelproject van 'Fryslân Lêst Syn Toppers' komt er namelijk een eenmalig symposium over dit onderwerp, met inleidingen van deskundigen 'uit den lande'. Omdat het dan tevens gedichtendag is zal Nyk de Vries een optreden verzorgen; voor wie hem nog niet kent: 'heel speciaal, anders dan anderen'. Diverse medewerkers van de Friese biëts hebben zich al opgegeven en uit de deelnemerslijst blijkt dat er ook interesse van buiten de provincie is. Als bibliotheekmedewerker hoeft u geen entree te betalen. Wel is het nodig dat u zich vooraf aanmeldt via www.FLST.nl. Daar is ook informatie over sprekers en programma te vinden.

Lezing over Friese romans - de laatste 10 jaar

Is de Fryske literatuur ouderwets? Worden er nog wel boeken uitgegeven die de moeite waard zijn? Op deze vragen kunt u een antwoord krijgen op dinsdagavond 25 januari. Dan geeft Alpita de Jong een lezing over het Friese proza van 2000 t/m 2010. Ze doet dat aan de hand van een aantal specifieke romans, waarbij ze kritische opmerkingen plaatst. Hoewel ze goed kan aangeven waarop haar mening is gebaseerd zal niet iedereen haar visie delen. Daarom is er ruimte voor vragen en discussie. Alpita de Jong (1962) studeerde o.a. algemene literatuurwetenschap in Leiden en publiceert sinds 1998 over Friese literatuur. De lezing is een initiatief van Audiofrysk, in samenwerking met Tresoar, Fryske Akademy, Taalburo Popkema en Bibliotheekservice Fryslân. Omdat BSF medeorganisator is mogen bibliotheekmedewerkers deze lezing GRATIS bijwonen. Datum: 25-01-2010. Plaats Tresoar. Tijd 20:00-22:00 uur. Info en aanmelden op www.audiofrysk.nl of per mail naar boek@audiofrysk.nl

Tomke tijdens de Nationale Voorleesdagen

Vanaf 19 januari kunnen ouders en grootouders in de bieb een gratis Tomke-útdielboekje ophalen. Het boekje is bedoeld als 'Friese component' tijdens de Nationale Voorleesdagen, maar vooral ook om jonge ouders naar de bieb te 'lokken' en aan te sporen hun kleintje als lid aan te melden. Dit jaar bestaat het Tomke-project 15 jaar en daarom is 'Feest' het thema van 2011. De bibliotheken hebben de primeur van de eerste Tomke-uiting van dit jaar; en dat ook nog in de nieuwe huisstijl! De boekjes zijn inmiddels verstuurd naar de vaste bibliotheken en voor deze actie zal weer de nodige publiciteit worden gemaakt. Voor vragen kun je contact opnemen met het Aanspreekpunt Jeugd van je cluster.

Friese berichten ingebracht door Symen Schoustra, e-mail: s.schoustra@bfrl.nl, tel.: 058-2847723

INSPIRATIEDAG 'ACTIEF MET MEDIA EN BEELDTAAL'

Waar	Omrop Fryslân, Leeuwarden
Wanneer	Woensdag 9 maart 2011, 13.00 - 16.30 uur Let op datum is gewijzigd
Voor wie	ICC-ers en leerkrachten primair onderwijs
Door wie	Kultuerfilterpartners en anderen, zie programma
Prijs	€ 75,-
Aanmelden	vóór 10 februari 2011 via dit formulier
Let wel	voor afmeldingen ná 17 februari wordt het volledige deelnemersgeld in rekening gebracht.

Op deze derde inspiratiedag voor ICC-ers staat deze keer media-educatie centraal. Welke media worden door kinderen gebruikt en wat kunnen we ermee in het onderwijs?

Programma

13.00 - 13.30 uur inlooptijd

inschrijven voor de workshops met koffie/thee/koek.

13.30 - 13.55 uur Tonnie Dinjens, regisseur SpangaS

laat aan de hand van de populaire televisieserie SpangaS zien hoe kinderen met beeldtaal omgaan.

14.00 - 14.15 uur De inspectie van het onderwijs

licht toe hoe zij het gebruik van nieuwe media beoordeelt in relatie tot de kerndoelen.

14.20 - 14.30 uur Instructie en plein public

aan twee kinderen die een digitaal verslag maken van deze dag.

14.40 - 15.35 uur KEUZE UIT

Filmen met de klas, dit had u al veel eerder willen doen! Sije Kingma en Josje Kobes, twee ervaren B.I.K.-ers vertellen over hun ervaringen. U maakt kennis met film- en montagetechnieken en hun werkwijze in de klas.

Mobiel leren met Novometor, Ervaar hoe eenvoudig en inspirerend het is om zelf (of met kinderen) routes te programmeren en met PDA op locatie te werken. Keur-ICT uit Akkrum won hiervoor in 2009 en 2010 de IPON-award.

TSJEK TV Dit is het nieuwe, actuele programma voor schoolkinderen.

Omrop Fryslân wil het maken samen met leerlingen en scholen. Met veel aandacht voor omgevingsonderwijs. Een discussie met de makers.

15.45 - 16.40 uur KEUZE UIT

Good practices uit Friesland en Groningen. OBS Marnewier uit Kimsward integreert fotografie in de taallessen. OBS De Linde uit Haren (nog optioneel) werkte met fotografie en animatie in het erfgoedproject vroeger-dichtbij. Beide scholen vertellen over hun ervaringen en leggen uit hoe zij deze werkwijze hebben ontwikkeld.

Filmen in de klas

Mobiel leren met Novomentor

16.45 Eindpresentatie

van de kinderverslaggevers met afsluitende borrel.

(bron: Nieuwsbrief Kultuerfilter)

Kennisdagdeel Ontwikkelingen in het Voortgezet Onderwijs

Woensdag 15 december was ik op de BSF voor het kennisdagdeel 'Ontwikkelingen in het Voortgezet Onderwijs'. Dit dagdeel bestond uit vier delen. Aan de orde kwamen Maatschappelijke stage, YAB (Young Adult Books), 4YouPlein en Biebsearch.

Thea van der Meer (BSF KC) begon met een presentatie over Maatschappelijke Stages. In het schooljaar 2011-2012 wordt een Maatschappelijke stage verplicht op alle scholen. De bibliotheken kunnen dus veel aanvragen verwachten. Gemiddeld moet een stagiaire 50 uur stage lopen. Besproken werd wat een maatschappelijke stage inhoudt, hoe het in de regio wordt aangepakt, wat de scholen nu doen en waar behoefte aan is. Bij begeleiding van de stagiaires moet je zorgen voor structuur en duidelijkheid en houd je het overzichtelijk en afwisselend. Conclusie is dat het je wel tijd kost om te investeren maar je krijgt er ook veel voor terug.

Robert Stockel (Cluster Súd) hield een presentatie over het YAB (Young Adult Books). In Bibliotheek Joure heeft hij een YAB opgezet. Hierin staan boeken speciaal voor jongeren van ongeveer 16 t/m 20 jaar met titels en onderwerpen die aantrekkelijk zijn voor deze doelgroep. Veel jongeren vinden de overgang van jeugdliteratuur naar die van volwassenen te groot. De jongeren kunnen zo een vloeiende overstap maken van jeugd- naar volwassenenliteratuur. Het Young Adult Bookconcept is overgevaaid vanuit Amerika waar het al langere tijd populair is. De collectie bestaat uit C-boeken, Romans (vaak is de hoofdpersoon een tiener) strips, tijdschriften en games.

Uit de media

Wiesje Eppinga (Cluster Súd) presenteerde het 4YouPlein. Bibliotheek Heerenveen heeft een 4YouPlein ingericht voor VMBO-leerlingen en leerlingen in de onderbouw van HAVO/ VWO. Op deze plek zijn de boeken thematisch en frontaal gepresenteerd. Jongeren die lezen moeilijk of saai vinden, komen op dit plein altijd wel iets tegen wat ze aanspreekt. Het 4You plein is bedoeld om:

- Het lezen te bevorderen bij leerlingen die niet van lezen houden of die er moeite mee hebben
- Het gebruik van de bibliotheek te stimuleren
- Leesproblemen aan te pakken

Tenslotte gaven Wiesje en Thea een presentatie over Biebsearch. Met Biebsearch breng je de bibliotheek in de school en bereik je een doelgroep die tot nog toe weinig gebruik van de bibliotheek maakt. Biebsearch wordt ingebed in de Elektronische Leer Omgeving die al op de school aanwezig is. Met één zoekactie kan gezocht worden in materialen van school en bibliotheek. Materialen kunnen worden besteld en worden afgeleverd op school; alle leerlingen, docenten en niet-onderwijzend personeel ontvangen een ledenpas. Hiernaast wordt deze groep getraind. Biebsearch wordt aangeboden aan het Voortgezet Onderwijs en Beroepsonderwijs, VO-scholen betalen € 20,- per leerling; het MBO betaalt € 35,- per jaar. Met Biebsearch wordt betrouwbare informatie gezocht en gevonden. De kwaliteit van werkstukken etc. gaat beduidend omhoog. Doordat de ELO al door iedereen wordt gebruikt, is het een logische en bruikbare toevoeging voor het onderwijs. De expertise en de mensen van de bibliotheek worden ingezet, daar waar aangesloten kan worden bij het onderwijsproces, de docenten en de leerlingen.

Het was een vruchtbare ochtend en wanneer wij in het cluster Noordwest het een en ander in praktijk willen brengen is er nog een hoop werk te doen de komende jaren.

José Foyer, Bibliotheek St. Annaparochie, e-mail: j.foyer@bnwf.nl

Google Editions komt er aan

Google staat op het punt van start te gaan met zijn online e-book shop, Google Editions. Deze nieuwe stap van Google kan weer voor een aardverschuiving zorgen in de e-book business. De afgelopen weken kregen onafhankelijke uitgeverij en boekverkopers de eerste contracten binnen. Via Google Editions wordt een open, 'read anywhere' model gelanceerd. Klanten worden in staat gesteld boeken rechtstreeks van Google of van online retailers te kopen en toe te voegen aan een eigen online bibliotheek die aan een Google account is gekoppeld.

Die bibliotheek is toegankelijk via een internetbrowser, onder meer via personal computers, smartphones en tablets. Google wijkt hiermee af van het Amazon-model. Amazon heeft op dit moment circa 65% van de markt voor online boekverkoop in handen. Google wil de verschillende boekverkoopkanalen bundelen, maar op dit moment is nog onduidelijk wat de fee wordt die Google afdraagt bij een transactie. Evenmin is duidelijk hoeveel partnerships Google tot nu toe heeft weten te realiseren. Toch wordt verwacht dat Google de boekenmarkt op zijn kop zet. De zoekmachine wordt alleen al door 190 miljoen Amerikaanse internetgebruikers per maand gebruikt. Forrester verwacht dat de e-book markt van 300 miljoen dollar in 2009 zal groeien naar 966 miljoen dollar per eind 2010.

(Bron: WallstreetJournal, december 1, 2010)

Trendrapport computer- en internetgebruik 2010

Een Nederlands en Europees perspectief

Voor het eerst besteden laagopgeleide Nederlanders dagelijks meer tijd aan internet dan hoogopgeleiden. Mensen met een lagere opleiding zitten gemiddeld 3 uur en 4 minuten op de digitale snelweg. Dat is bijna een half uur per dag langer dan hoogopgeleide Nederlanders. Een andere constatering is dat wanneer we de toegang vergelijken met de percentages van vorig jaar dan kan in ieder geval het volgende vastgesteld worden:

- Slechts 5% van de Nederlandse bevolking is geheel niet geïnteresseerd in het internet. Hier lijkt een verzadigingspunt bereikt.
- Van de Nederlanders heeft 93% fysieke toegang. Hiervan maakt 90% daadwerkelijk gebruik van het internet. Vorig jaar was het nog 10% van de Nederlanders met fysieke toegang die geen gebruik maakten van het internet.
- Van de Nederlanders gebruikt 82% het internet bijna dagelijks. Dit is een stijging van 14% ten opzichte van vorig jaar.

Betreffende vaardigheden en soorten van gebruik is het niet mogelijk een vergelijking te maken met het trendrapport 2008. Beiden zijn nu veel uitgebreider gemeten. Een volgende trendrapportage zal meer inzicht geven over hoe zowel vaardigheden als soorten van gebruik zich ontwikkelen. Kijk voor het volledige rapport: www.mijndigitalewereld.nl/media/images/Trendrapport_Computers_en_Internet_2010_def.pdf

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Bibliotheekservice Fryslân en heeft tot doel het informeren van de openbare bibliotheken in Fryslân over de ontwikkelingen binnen Bibliotheekservice Fryslân en de bibliotheekwereld in zijn geheel.

Redactie: Ludi Visser, Bibliotheekservice Fryslân,
Kenniscentrum, l.visser@bfrl.nl, 058-2847778

Opmaak: Sietse Kingma, Bibliotheekservice Fryslân,
DTP / Studio, s.kingma@bfrl.nl, 058-2847780

Verschijning: Elke twee weken.

Volgende editie: 1 februari 2011

(kopij inleveren uiterlijk 12 uur de vrijdag ervóór)

Digitaal abonnement: Stuur een mailtje naar l.visser@bfrl.nl

